

CANADA

Utgives hvarje Torsdag

Winnipeg, Man.

K. FLEMING, Redaktör.

Prenumerationspriset

Helt år	..... \$1.00
Halvt år	..... 0.50
Fördelsår	..... 0.35
Helt år till Sverige	..... 1.50
Halvt år " "	..... 0.85

postporto inbegripet.

Lokalagenter Siskas i alla svenska ambassader och lännas god provision. Korrespondenser, korta och intressanta smottages med tacksamhet.

Prenumerationsmedel böra skickas med Post- eller Express Money Order eller Registrerat brev till

CANADA

Box 251, Winnipeg, Man.
Kontor: Room 1, HARRIS BLOCK

SVENSKA NYHETER.

STOCKHOLM. Vår första torpedbåtförstörare. Årets riksdag har för anskaffande af en torpedbåtförstörare beviljat 1,212,000 kr., enligt kostnadsberäkning, som marinförvaltning grundat på föregående förfrågningar utomlands. Med anledning häraf har nämnda ambetsverk från åtskilliga utländska firmor infordrat anbud till ett dylikt fartyg, och marinförvaltningen har, sedan dessa anbud blifvit pröfvade, föreslagit k. mt. att antaga ett erbjudande från firmen Yarrow and Co. i Poplar, England, att på en tid af 12 månader leverera utan artilleri och torpedbestyckning en båt med 31 knops fart till ett pris af 876,945 kr.; dock så att firmen för hvarje fjärdedels knop öfver den kontrakterade farten erhåller en premie af 500 pund. Vid profturn skall fartyget, som afven skall vara anordnad för oljeledning, inneha en last, d. v. s. kol och öfriga förråd, af 35 ton. Den fart som sålunda erhålles får väl nepeligen anses vara den som, då båten är utrustad för tjänstbruk, kan uppnås; men profturnen pågarberäknas under dylika omständigheter och de profturnssiffror som vanligen angifvas äro uppnådda under samma förhållanden. För en summa af 950,800 kr. erbjuder sig samma firma att leverera en båt om 32 knops fart, men då maskinerna och båten i detta fall konstrueras smärre och afven i viss mån klenare samt dessutom den högre farten erhålles genom obegränsadt högre blastertryck, har man stannat vid att föreslå den mera praktiska och så att säga "solida" båten. Dessutom har marinförvaltningen ansett det det lämpligt att förordna en båt hvars pannotyp redan är känd och använd inom den svenska marinen.

— Till befälhavare på "Fylgia" den nya Sundsvallsångaren, som inom kort går af stapeln i Söderhamn, har antagits styrmannen på ångaren "J. L. Runeberg", kapten John Friberg.

— Svenska bibliotek till Amerika. Ett helt svenskt bibliotek levereras i dessa dagar till Amerika af firmen Klemmings antikvariat här.

Biblioteket, omkring 3 tusen volymer, består af alla våra klassiska vittra författare i bästa upplagor, arbeten i estetisk, litteratur-, kultur- och svensk historia, nordiska språk och sagolitteratur.

— Till chef för det nya infanteriregemente, som skall sammanställas af Värmlands fältjägarregement och Hallands bataljon samt förläggas vid Vaxholm och Oskar Fredriksborg, uppgifves chefen för infanteriskjutskolan, öfverste-löjtnanten vid Västernorrlands regemente J. Chr. Lemchen vara designerad. Hans efterträdare såsom chef för skjutskolan skulle blifva skolans förste lärare, kaptenen vid Svea lifgarde K. J. W. R. Bergenstråhle.

— Uppsegda millioner. Statskontoret har nu uppsagt till återbetalning ytterligare 5 millioner af det belopp, som statskontoret vid 1897 års slut hade lämnat åt riksgäldskontoret till förvaltning. Statskontoret har förut vid tyra särskilda tillfällen uppsagt sammanlagt 14 mill. kr. af de i frågavårande medlem. Läggas här till de nu uppsagda 5 millioner kr., blir summan 19 mill. kr., och drages denna från det belopp af 43 mill. kr., som statskontoret hade vid 1897 års slut öfverlämnat åt riksgäldskontoret till förvaltning, återstår ännu uppsagda 34 mill. kr.

Den senaste uppsägningen torde, liksom de närmast föregående, ha föranledts väsentligen af de stora förskott, som statskontoret anbefallts af de stora förskott, att utbetala, så t. ev., enligt hvad nyligen omnämndes, högst 2,813,000 kr. för skyndsamt påbörjande af arbetena på flottans nyaste pansarbåt.

— Södra Roslags kustbana har öppnats för allmän trafik. Det första ordinarie tåget afgick från Åkersborga kl. 7.50 f. m. med ankomst till Stockholm kl. 9.5 f. m.

BORGHOLM. Om en cyklist på Öland berättar Ölandsbladet bl. a.:

En cyklist drog öfver en del af norra Öland den 5 ds med dån, som liknade en smattrande åska. Hvirvelstormen inträffade i Södvik omkring kl. 11.30 f. m., och man såg stenmurar sopas omkull längs falten samt grunder m. m. kastas undan. Hos handl. Aug. Nilsson i Södvik förstördes tegelgeltaket å en magasinbyggnad och flera fönsterrutor krossades, hvarigenom en förlust af omkring 100 kr. tillfogades ägaren. Dessutom kullkastades en större vedstapel, och alla mindre föremål sopades bort. En ölutkörare, hvilken med sitt lass stannat utanför handlanden Nilssons lagenhet och orkanen brusade fram, råkade illa ut för densamma. Till följd af dån, stenmurarnas raserande och andra föremåls kringkastande blefvo nämligen hästarna, som för

öfrigt af stormen drefvos baklänges, skrämda och började skena söderut. Körkarlen gjorde så förtviflade ansträngningar att hejda djuren, att åskådare fruktade för hans lif. Men inom några få ögonblick gjorde cyklisten slag i saken. Den fattade mannen, som sprang vid sidan af laget och af alla krafter höll i tömmarna, samt slungade honom i ett nu på sidan om vägen, där han föll omkull utan att skada sig synnerligt.

ENGELHOLM. Dråp. Drängen Oscar Svensson från Tofta socken, hvilken tillsammans med en arbetare från samma socken på förmiddagen den 9 sept. besökt

stadens krogar, fanns vid 12-tiden liggande å en gata med ett knifstyng i vänstra sidan af bröstet.

Den sårade afled kl. half 3 på lasaretet. Under yrsel hade han flera gånger ropat: "Döda mig leke, Johan!" Sålös misstankt för dråpet har häktats maskinarbetaren Schersten från Munkaljungby, en ungdomsbekant till Svensson. Denne nekar, men bevisen hoppa sig.

FALUN. Ett medel mot frukt-tjuftvär i Näs i Dalarna är följande: Utanför fönstren har man vanligtvis sina fruktträd planterade och på dess grenar hänger man här och där en skälla, bjällra eller pinzla. När tjuvarna komma om natten, suska de träden, bjällrorna klinga, fruktägaren vaknar och rusar ut, men finner kanske, att tjuvarna, som förmodligen förstätt piken, sprungit sin väg utan att göra någon skada.

GEFLE. Nya lodningshistorier. Utanför Gåsholmslotsplats, Sundsmar redd, i Axmarfjärden och inloppet till Axmar bruk has måbåtar farit af an. Särskildt har man bemärkt en större segelbåt och en mindre båt, drifven af elektrisk kraft. De ha varit sysselsatta med att upploda farvattnen. Landstigen i Axmar by, skulle besättningen ha frågat efter ryska sägflare, hvilka de voro komna att upphämta. En liten segelbåt, som höll sig utanför Gåsholma, blef anhållen två gånger och mannen i båten tillfrågad om sitt ärend. Första gången ej så förbehållsam, blef han sedermera inför en af lotsarna mindre meddelssam.

Hvad det än måste betyda, underligt är det, säger Gefle D., att då farvattnen äro så väl utplockade, man har behof af att loda och mätta djupet, då sjökortet så väl utvisar det. Men det troliga är, att, när den tiden kommer, då alla sjömärken äro borttagna, dylika och andra lodningsförsök ha skapat andra sjökort med naturliga sjömärken, som göra det möjligt att utan svensk lotshjälplandsätta på svensk botten. Och hvilken plats är lämpligare för sådana försök än den, som sedan gammalt är lastageplats och ligger och kommer att ligga obevakad och öförsvarad? tillägger den citerade tidningen.

HAPARANDA. Torneålfven ut-sinar, omtalar Hap. Bl. Så lågt vattenstånd, som för närvarande är rådande, har man i mannaminnen aldrig upplevat. I år har man att söka anledningen i den långvariga torkan, men Hap. Bl. konstaterar en stadig uppmuddring af ålfven och anför som exempel, att för knappa 40 år sedan stora, lastade vedskutor gingo ända upp till Boställsviken, d. v. s. stranden nedanför lasaretet, men redan för några år sedan har stranden försvunnit och landet sammanhäng-er nu med Kalfholmarna. Förhållandet vid de andra stränderna är liknande. Tidningen förespår, att, därest inga åtgärder för ålfvens uprensning vidtages, ångbåtstrafiken upp till staden inom ett par årtienden torde vara en minne blott.

HELSINGBORG. Nedbrunnen fabrik. Helsingborgs jäst- och spritfabriks byggnad i förstaden Stattena nedbrann natten till den 10 sept. Elden uppkom antagligen genom att gnistor från skorstenen åntände en tornbyggnad

på taket. Nederlagsbyggnaden med öfver 100 tusen liter sprit räddades. Fabriken var försäkrad.

LULEÅ. Skogseldar i Norrbotten. Skogseld utbröt den 8 september på 4 ställen mellan Ljuså och Sandträskis stationer å Gellivara-banan, vållad, antagligen, af gnistor från något lokomotiv. Baningenör Bergman med 75 man afreste till brandstället.

MALMÖ. Malmö nya museum kommer att invigas den 12 okt. samtidigt med att Konstföreningens för 56dra Sverige utställning öppnas.

— Åter har ett groft våldedd föröfvats i Skåne. Drängen Nils Pålson sönderslog den 9 september med en skruvnyckel hufvudskålen på sin husbodesson, Lambert Månsson. Denne har sanslös och döende förts till Hörby lasaret, och Pålson har häktats.

— Kärlek och vansinne. I norra Skånes skogsbygd har följande sorgliga historia tilldragit sig. En rik hemmansägare dotter i 20-års åldern förluskade sig i en fattig, men nykter och hygglig dräng. Flickans föräldrar tyckte emellertid, att partiet ej var passande nog, alldenstund hon var bygdens rikaste tarna. De hotade dottern med, att, om hon sällskapade med honom skulle de göra honom arf-lös. Den stackars flickan hade emellertid så förluskat sig i den fattige drängen, att hon omöjligt kunde glömma honom, och att undvika hans sällskap var ej heller lätt, då han tjänade hos närmaste granne. Flickan bönföll upprepade gånger sina föräldrar att få gifva sig med sin hjartans kär, men förgäves. Den stackars flickan började då att grubbla; hon ville knappast äta och icke tala, hvare sig med föräldrarna eller andra, utan endast grät. Detta fortgick en tid, till dess förmögen vauinne bröt ut, kvarföre hon började förfölja och misshandla sina föräldrar, så att vakt mästar sattes öfver henne, tills plats blef ledig på därhuset.

VÄXIÖ. Ett hämskt fynd. D. 4 ds påträffades af liggonplockare på ågorna till hemmanet Dihult i Stenbrohults socken skelettet af en kvinna. Allt kött var uppätet af fåglar. Undersökningar ha gifvit vid handen, att den döde var hustru till fanjunkaren Öhlin i Vireste. Hon försvann den 16 juli och har sedan dess ej kunnat anträffats. Man antar att kvinnan, som led af spritbegär och vid anträffandet hade en spritbutelj bredvid sig, i rusigt tillstånd träffats af hjärtslag.

ÅMÅL. Åmål reser sig ur askan. För några dagar sedan begynte grundläggningsarbetet för den första byggnad som skall uppföras å den natten till den 9 maj nedbrända delen af staden, skrifer Å. P. n. Detta hus skall bli ett prydligt tre våningars stenhus.

Byggnadsverksamheten i stadens utkanter har denna sommar varit ofantligt liflig. En mängd, mindre, men snygga, bostadslägenheter äro uppförda. Nödhjälpskomiteens hus är nu färdigt, likaså ha järnvägens två med anledning af bostadsbristen byggda hus i närheten af mekaniska verkstaden upplåtits till begagnande. På de två vackra byggnader, nödhjälpskomiteen låter uppföra å nya stadsplan, resa sig sedan några dagar takstolarna. Förslag

till reglering af de ödelagda sadelarna väntas snart inkomma till stadsfullmäktige.

ÖSTERSUND. Adlersparre får ingen minnessten. Den igångsatta insamlingen till en minnessten öfver "Jämtlands störste son", Georg Adlersparre, går trögt, säger Jämtlands P. n. Tidigt i våras utsändes nämligen omkring 100 insamlingslistor, hvilka skulle redovisas till den 1 juni. Daraf hade i slutet af at engusti ej redovisats flere än 15 listor med ett sammanlagt belopp af 324 kr. 50 öre, medan 85 ännu voro utelöpande. Å dessa lär man emellertid ej kunna vanta något större belopp, hvadan man tillvidare torde rödgas uppskjuta resandet af minnesstenen.

Norge. — Af eldsvåda lades i söndags afton en stor del af staden Bergen i aska. 2 brandsoldater döddes. Förlusten genom branden uppskattas till flere hundra tusentals kronor.

Danmark. — Stora mjölkförfälskningar, särskildt genom iblandning af so-parerad mjölk, ha ägt rum på Jutland. En husmanshustru har dränkt sig med anledning af upptäckten. Det antages, att åtta procent af mjölkleverantörerna förfälska mjölken. De böter, hvilka ädömts med anledning af de upptäckter, som gjorts å ett laboratorium i Århus, stiga till den ansehlige summan af 20 tusen kr.

— Tsarens lifcock, fransmannen Cubat, medföljer denna gång tsaren på hans resa. Han har emellertid tjänstledighet under tsarens vistelse på Fredensborg och bor under tiden på Hotel Fenix i Köpenhamn. Kocken har den lilla nätta lönen af 100,000 kr.

— En krabba i ett konserveringsglas. Den danska biologiska stationens ångare, som är stationerad i Nyborg, har under sina vetenskapliga undersökningar af hafsbotten i danska farvatten vid tråling uppskikat ett konserveringsglas, som troligen utkastats från ett eller annat fartyg. En valutvecklad krabba hade tagit sin bostad i glasets och förmodligen funnit denna så angenäm, att den, då den sedan vilte ut, hade vuxit så stor, att den ej mer kunde komma ut genom glasets mynnig.

Som biologisk egendomlighet förvaras den nu i sprit i sitt självvalda fängelse.

— Prins Waldemar bestulen. De två engelska fiktjufvarna, som för någon tid sedan arresterades på kapplöpningsbanan vid Köpenhamn, ha i dagarna erkänt sig skyldiga till ännu flere stölder, förföfvade på centralbangården, hvarvid de till och med låttat prins Waldemars kassa på 600 mark. Det var en af kamraterna till det snygga följet, hvilka lyckats undkomma från Köpenhamn, som utförde kuppen. Prinsens hoffurir, som kom med tåget, medförde i en reväska ofvan-nämnda summa, hvilken tjuften i trängseln knyckte till sig. Då bytet sedan skulle delas, lurade han sina kamrater på 280 mark, i det han uppgaf att väskan blott innehållit 320 mark eller 80 mark åt dem hvar.

När de två arresterade nu erforo kamraterns förräderi, skummade de af raseri och berättade för polisen allt möjligt om dennes tidigare meriter.